

GAZETA POLSKA W BRAZYLIJI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Rua Em. Peres, 842 (dawnej Aquidaban) Telefon 6-9-4

Adres na listy i przesyłki pieniężne: GAZETA POLSKA Caixa postal B

NR 15 KURYTYBA - S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 10 KWIECZNIA ROK 1938

DYREKTOR: PIOTR OLIVEIRA SAPORSKI

3.000,000 PRZYCHODZCÓW

Pod powyższym tytułem znajdujemy w „dzienniku paulistańskim „Diario de S. Paulo”, numer z dn. 25.3.38, interesujący artykuł, którego zasadnicze punkty pozwolamy sobie powtórzyć.

Odybwa się właśnie w Genewie — pisze wspomniany dziennik — międzynarodowy zjazd rzeczoznawców, studiujący sprawę emigracji i kolonizacji.

ŚLĄSK CIESZYŃSKI NA WIDOWNI

Po 19-tu latach oderwania od Macierzy, Polakom Cieszyńskim, na Morawach, Spiszu i Orawie zaczyna świtać jutrzienka lepszego jutra

Wspólne wystąpienie

Po raz pierwszy w dziejach republiki Czechosłowackiej zdarzyło się, że mniejszości narodowe tego państwa stworzyły jednolity front i wystąpiły wspólnie na posiedzeniu sejmu praskiego dnia 29.3. Imieniem Niemców, zgrupowanych w partii Heinleina przemawiał poseł Kundt.

sem prześladowania ze strony Czechów. W oparciu o Rzeczpospolitą Polską będziemy umieli wywalczyć ochronę dla naszych świętych praw.

Góra zamkowa z wieżą Piastów w Cieszynie

Odezwa Cieszyna

Jak donieśliśmy w ostat. numerze, na Śląsku pod zaborem czeskim powstało nowe ugrupowanie, łączące Polaków wszystkich odcieni.

Z POSELSWA W RIO OTRZYMALIŚMY DEPEZJE Z PODZIĘKOWANIEM

niemieckiej. Pragnę gorąco, aby nasze wystąpienie otworzyło nową kartę w życiu religijnym i kulturalnym naszego ludu.

DEPEZJE Z DNIA 5-go KWIECZNIA

W ostatniej chwili depesze donoszą, że dziennik watykański „Observatore Romano” zaogłosił sprawę oświadczeniem, iż mowa przez radio w dn. 1.4 zawierała opinię osobistą przemawiającego, i koła rządowe Watykanu nie mają z nią nic wspólnego.

ją teraz wiele miejsca sprawie uprawianej przez Moskwę w granicach czeskosłowackich przeciw watorów zagranicznych, ma być Polsce.

Czy początek końca w Hiszpanii?

Ofensywa wojsk powstańczych przeze w ostatnich czasach niepowstrzymanie naprzód. Najważniejszą zdobyczą powstańców jest miasto Lerida, punkt węzłowy kolei Barcelona-Saragossa i Tarragona.

Parana w Rio de Janeiro

Interwentor Manoel Ribas bawi jeszcze w Rio i udzielił dziennikowi „Diario da Noite” wywiadu, w którym wspominał m.in. o wystawie Iniariskiej w Kurytybie.

zapowiedzią urzędowego wystąpienia Polski przed rządem praskim w obronie krzywd polskich w Cieszyńskim, na Morawach, Orawie i Spiszu.

CHIŃCZYCY BIJĄ JAPOŃCZYKÓW

Głównodowodzący wojskami chińskimi, marszałek Czag-Kai-Szek zdążył widocznie zreorganizować swe siły, bo powstrzymał marsz japoński w głąb Chir.

Walki rozgrywają się w północnej części kraju, a położenie musi być poważne i budzić obawy w Tokio, skoro japoński minister wojny gen. Sugijama przybył do Pekinu, odbył narady z dowódcami frontu i objechał samolotem pozycje w najważniejszych punktach.

Z PONTA GROSSY

— Policja zaresztowała w Ponta Grossie 17 integralistów, z szefem municypalnym integralizmu dr. Benjamine Mourão na czele.

Na gruzach Austrii

Przed plebiscytem wynikła nagle sprawa religijna

NARODOWOŚĆ I RELIGIA U NIEMCÓW

Po przyłączeniu Austrii do Rzeszy, państwo niemieckie liczy łącznie 28 milionów rzymskich katolików, czyli z górą 1/3 wszytkiej ludności.

WATYKAN POTĘPIŁ BISKUPÓW AUSTRIACKICH?

Biskupi austriaccy z kardynałem wiedeńskim arch. Innitzerem na czele wydali odezwę, zachęcającą wiernych do głosowania w dniu 10.4 w czasie plebiscytu, za Hitlerem.

wszyscy dobrzy katolicy pozostaną kościołowi wierni. Nikt z wiernych katolików nie będzie się poczuwał do obowiązku, aby dać posłuch politycznemu wystąpieniu biskupów.

Po tak ostrym osądzie ze strony Stolicy Apost., przypuszczając, że arcyb. Innitzer zostanie ekskomunikowany.

KARDYNAŁ WOŁA „HEIL HITLER!”

Kardynał Innitzer wystosował do zasiępy Hitlera w Wiedniu list w którym zaprzecza wiadomościom rozszewnionym przez agencję francuską Havasa, by jego wystąpienie za Hitlerem mało związek z wizytą nuncjusza u ministra spraw zagr.

Teraz! Domagajcie się w każdej restauracji i wogóle wszędzie najsmaczniejszego piwa „ATLANTICA EXTRA” ze słodu polskiego z największego Browaru „ATLANTYKA” Av. Iguassú nr. 153 --- Telefon 790 lub 791

Advertisement for Minancora Pomada. Includes text: 'Zapamiętaj dobrze ten znak', 'Jest to godło znanej i cudownej maści', 'Pomada Minancora', 'Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej'.

Wiadomości Parańskie

Parana pod względem finansowym

Brazylia przewiduje na rok 1938 dochód w sumie 3.823.623 kontów a rochód w sumie 3.874.227 kontów, więc deficyt w sumie 51.604 kontów.

Warto jednak rozpatrzeć, jak się przedstawiają finanse poszczególnych stanów. Otóż 5 stanów przewiduje deficyt, 10 saldo a reszta ni saldo ni deficyt. Saldo przeważnie północne stany przewidują; deficyt między innymi Rio Grande, Minas i Rio de Janeiro a rochód różny dochodowi między innymi Parana, S. Catarina — Parana przewiduje dochód w sumie 47.774 kontów i rochód 47.774 kontów, jak się okazuje, Parana dobrze gospodarzy.

Parana robi postępy

Z ukończeniem prac nad ulepszeniem portu, mając już obok innych, instytucje tak ważne jak gimnazjum, szkołę normalną, dom poprawy, które podnoszą Parana do wysokości pierwszorzędnymi miast parańskich, paranańczycy nie spoczęli na laurach swoich wysiłków ale usilnie pracują dalej w kierunku nowych ulepszeń, nowych zdobyczy. I wysiłki ich nie poszły bynajmniej na darmo. Ostatnio, paranańska ludność z pretekstem Venta Souza na czele usilnie dążyła do zainstalowania nadawczej stacji radiowej. Jak można było przewidzieć stacja została skonstruowana i przed kilku dniami uroczyste otwarta. Dynamizm paranańczyców może służyć za przykład, że zapewnienie nas naprawdę, że „chcicie do moc”.

Wystawa Lnu

Otwarcie wystawy w dniu 30.4 odbyło się w obecności przedstawicieli władz stanowych, municipalnych i wojskowych, konsula polskiego, prasy, delegatów kolonii Cruz Machado, Związku Rolników oraz licznych sympatyków. Wystawa mieści się w lokalu reparyacyjnym, w gmachu Garceza, w narożnym sklepie. — Wstępę przedziął zastępca interwentora dr. Omar Motta, po czym inż. agr. Józe Cwikła z Afonso Penna, który wrócił świeżo ze studiów rolniczych w Europie, powitał zebranych w dłuższym przemówieniu i przedstawił dorobek osadnika polskiego w Cruz Machado. Nową gałąź przemysłu rolnego zawdzięczamy opiece interwentora p. Manoela Ribasa oraz współpracy Związku Rolników, w szczególności sprzedawanej przez Związek z Polski p. Halinie Kopyczyńskiej, która nauczyła kolonij tkack.

Dr. Omar Motta podziękował Związkowi Rolników za inicjatywę i dokonaną pracę i wyraził życzenie, aby przemysł lniany rozwijał się dalej, tworząc źródło dochodu kolonistom i stając się bogactwem dla Parany.

Wystawa jest bogato obsadzona. Znajdujemy tu wielki wybór kilmów, firanki, szmaki, pasiaki, swetry, płótna dekoracyjne obiciowe, ręczniki lniane, płótna ubaniowe męskie i damskie, płótna z lnu i wełny, jak również czyste wełniane. Ponadto widniejące na wystawie warszaty tkacki oraz kołowrotek, przy których dziewczęta z Cruz Machado pokazują zwiędzającym, jak się robi płótno. Pokazy te wzbudzają wielkie zainteresowanie.

Prasa kurytybska poświęciła wystawie dużo miejsca, najbardziej zainteresowała się nią „Gazeta do Povo”.

Świadectwa zdrowia
Parański urząd zdrowia publi-

ZIEMIA NA ZABUDOWANIA

Mamy parę lotów na sprzedaż w centrum miasta. INFORMACJE: Escritorio Técnico de Construções Rua 15 de Novembro, 416, salas 12 e 13

BANCO ALLEMÃO TRANSATLANTICO

KURYTYBA
Rua Marechal Floriano Peixoto, 31-41
Caixa Postal „N” — Adres tel. „Bancaleman”
FILIE W BRAZYLII:
Bahia — Porto Alegre — Rio de Janeiro — Santos — S. Paulo
Zakład Macierzowy:
DEUTSCHE UEBERSEEISCHE BANK — Ber in
Posługujemy się tym bankiem we wszystkich transakcjach pieniężnych i handlowych
Obsługa grzeczna, szybka i dyskretna

Z Afonso Pena

Z dniem 14 poczęła funkcjonować w Afonso Pena mleczarnia współdzielcza, przerabiająca mleko z koloni na masło i sery. Nowej placówce gospodarczej składamy życzenia rozwoju i nie wątpimy, że gospodarze miejscowi skupią się przy niej, w miarę rozwoju interesów. — Jak się dowiadujemy, stan obory zarodowej jest dotychczas zadawalający i rzuca dobre nadzieje. Bydło znów się zdrowo, przeszło dobrze szczenie przeciw tzw. „tristezie”. Koloniści z bliźszych okolic zwiędzają z zainteresowaniem oborę z polskimi krowami.

Plebiscyt niemiecki w Paranie

Niemcy parańscy wezmą udział w plebiscytcie niemiecko-austriackim na pokładzie niemieckiego statku „Bahia”, który ma zawinąć w regularne podróże do Parana. Obywatele niemieccy i austriaccy wsiędą na okręt, który odpłynię, stosownie do wymagań rządu federalnego, 5 mil od wybrzeża, gdzie na pełnym morzu odbędzie się złożenie głosów do urny.

Nie dokazuj!

Niejaki Abilio Leon uzbrojony w „fak”, w stanie nieco oszołomionym powiedział lepiej w stanie nieco natchnionym, dokazywał scen, którychby się porządny człowiek w żadnym przypadku nie dopuścił. Wobec tego i wobec tego, że Abilio miał specjalne natchnienie do poezji, a panie i nie-panie wstydyły się jego zbyt śmiałych uniesień, zawołano garde, a ten poprosił, by niemiły deklamator użył narzęcie serca swemu, ale za kratami więzienia. Abilio na samą myśl zimnego cementu więzienia zwłaszcza w chłodną noc, opamiętał się i dalej co tchu, ucieka. A guarda, wyciągnąwszy rewolwer, dąży wystąpić w stronę uciekiniera, by ten raz na zawsze zapamiętał, że nie wolno bawić się w anarchistów.

Próba samobójstwa

W Antoninie, dwunastoletni Wilson pokłócił się z bratem i chciał wypłatać porządnego figla, niby na złość bratu. Przygotował mocną dozę jodyny i wypił. Kilka chwil później, gdy reakcja trucizny dawała się we znaki, wpadł w lament i płacz. Na szczęście stan jego nie był niebezpieczny, ale za to trzeba było dać mu porządną naukę, żeby w przyszłości w takich okolicznościach nie myślał o czynach dziecinnych lub dziecinnych ludzi.

Wypadek kolejowy

Na stacji w Antoninie lokomotywa, która wykonywała nocne manewry, wpadła na robotnika Cardoso. Niestety, gdy był przewożony do Kurytyby, zmarł wskutek ciężkich ran.

Zakłuci nożem

Przed kilku dniami zdarzyły się dwa wypadki „porachunków”, gdzie pięść i nóż zadecydowały o sprawie. Niejaki Manoel Vicent przechoząc przez awenidę Cruzeiro, spotkał się ze sta-

rym znajomym, Gracią, z którym miał dawny porachunek. Bez większych ceremonej uderza przeciwnika pięścią raz i drugi. Manoel bez namysłu wyciąga sztylet i przebiega natrętnego przyjaciela na śmierć.

Omali jednocześnie zdarzył się drugi wypadek. José Stropele przechodził przez Avenidę Ivahy i z przyczyn bliżej nieznanych został zrany nożem przez niejakiego Fernanda. José został przewieziony do szpitala, gdzie walczy ze śmiercią.

Z Ivai

Epidemja tyfusu, która od nickiego czasu grasowała, powodując dość częste ofiary, znika całkiem z okolicy Bom Jardim, dzięki inicjatywie naszego rodaka a kompetentnego lekarza Dr. Lutego Kossobudzkiego.

Wypadki automobilowe

W ostatnim tygodniu zanotowaliśmy dwa poważniejsze wypadki samochodowe. Mianowicie w okolicy Bom Jardim gdzie kupiec Justus doznał ciężkich ran wskutek przewrócenia się samochodu i w okolicy Kurytyby na drodze do S. José, gdzie także przewrócił się samochód, powodując dość ciężkie obrażenia cielesne u jednego z pasażerów.

Przemysł papieru w Paranie

Donoszą z Poços de Caldas, że Dr. Luiz Pereira przedstawił prezydentowi republiki obecny stan przemysłu papierowego w Paranie, jakoteż możliwości jego postępu. Obecnie fabryki produkują 4.000 k. celulozy dziennie, jednak przemysł wciąż postępuje naprzód i w krótkim czasie cyfra ta podwoi się.

Port lotniczy w Jacarezinho

Przy obecności władz cywilnych i wojskowych został przed kilku dniami uroczyste poświęcony nowy aeroport w Jacarezinho. Nowy port będzie służył lotnikom tak cywilnym jak i wojskowym na linii Kurytyba — Castro — Jaguarai — Jacarezinho — Londina — Tibagi — Ponta Grossa — Kurytyba.

Ze sportu

Jak już mieliśmy okazję podać, odbędą się wkrótce w Paraju światowe zawody piłki nożnej. Brazyljska drużyna prawdopodobnie stanie do zawodów z polską. Polska najpierw zmierzy się z Jugosławią. Jednak Polska dotychczas miała zawsze przewagę nad Jugosławią a zatem, gdyby w grze istniała logika... Lecz i tak, Polska ma większe widoki powodzenia niż Jugosławię. Ale gdy przedziemy do Brazylii nie możemy robić żadnych komentarzy, bo tak Polska jak i Brazylja mają połączne drużyny. Polska „noże ma to za sobą, że jest przyzwyczajona do europejskiego klimatu a brazylijscy sportowcy będą musieli walczyć z klimatem. Brazyljska drużyna odpłynie na pokładzie „Kościuski” 26 kwietnia, tak że 14 maja będzie już we Francji, 20 dni przed meczem.

Brazylia nie gra z Polską

Mecz piłki nożnej Polska x

Dr. Bronisław Ostoja Roguski

A D W O K A T

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje
Przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy urzędach stanowych i federalnych

Rezydencja i biuro — Rua Dezembargador Mota, 2187 — Telefon 2187

NEVRALGJE, BÓLE REUMATYCZNE

usuwają nieszkodliwe dla zdrowia polskie proszki „KOGUTEK”
(MIGRENO - NERVOSIN)

Jugosławia skończył się wynikiem 1:0 na korzyść Jugosławii, wobec czego drużyna brazylijska stanie w czerwcu w Paryżu do walki nie z Polską, lecz z Jugosławią.

Kolonia Zakopane

Podpisani zawiadamiają, że w okresie tegorocznej zimy, to jest od dnia 25 kwietnia począwszy, będzie jeden z podpisanych stale funkcjonował w Zakopanem, załatwiając na miejscu sprzedaż lotów nowym nabywcom. Wszelkie warunki do omówienia na miejscu.

Prosząc o jaknajliczniejsze wykorzystanie zimowego sezonu, dla ogólności naszej nowej kolonii Zakopane — pozostajemy z szacunkiem

Inż. Piotr Oliveira Saporiski.
Ks. Antoni Białowięs.

Od Administracji

Czytelnikom w Agua Branca podajemy do wiadomości, że agencję naszego pisma w tamtej miejscowości objął kupiec p. Lucjan Wiśniewski, u którego można uiszczać prenumeratę oraz zamawiać „Gazetę Polską”. W Św. Mateuszu i okolicy sprawy Gazety prowadzi nadal p. Alojzy Szlachta, jak dotychczas.

W Valões, linia S. Francisco, Św. Kat. powstała nowa agencja naszego pisma, prowadzi ją kupiec p. Kazimierz Siedlecki, dawny przyjaciel naszego pisma, który przyjmuje wpłaty za prenumeratę i zgłoszenia nowych Czytelników. W kol. Oco pod Valões agencję „Gazety Polskiej” prowadzi nadal p. Andrzej Wal, miejscowy profesor.

Dr. JANINA WĄTROBIANKA

CHOROBY DZIECIĘCE I KOBIECE
— PORODY —
KLINIKA OGÓLNA
— WJAZDY NA KOLONIE —
Konsultorium i rezydencja:
MARECHAL MALLET

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego jak i klientów towaru podług miary w przeciągu 8 godzin. Zamawiając z rana oddajemy wieczorem tego samego dnia ubranie gotowe pierwszorzędna robota. Wielki skład kaszmirów, birmów jak ubiań gotowych.

ALFAIATARIA FABRICA DAS ROUPAS FEITAS
Curityba — Praça Dr. Generoso Marques Nr. 286
esquina Praça Tiradentes Nr. 5.

CASA JACOB

Avenida João Gualberto, 30 — Telefon 312

Meble, sienniki i kolery. Maszyny do szycia wszelkich marek KUPUJE I SPRZEDAJE:
Meble i wszelkie urządzenia domowe
Sorzedaje na splaty

Polonus Hotel

przy ulicy Barão do Rio Branco nr. 378
Przyjmuje na utrzymanie miesięczne jak również na dniówkę. Cena każdemu przystępna.
Właściciel: Bolestaw Mażuchowski

KLINIKA DENTYSTYCZNA WINCENTY FLENIK CHIRURG-DENTYSTA

Wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki
Specjalność: Wrywanie zębów bez bólu, leczenie fistuła i innych komplikacji jamy ustnej. Wprawianie sztucznych zębów
CENY PRZYSTĘPNE
Godziny przyjść: od 8—11 i od 1—6
Kurytyba — Rua Saldanha Marinho, 593 — Parana

ELIXIR TAPAJÓZ

Niezawodne przy bólach reumatycznych, przy nieczystościach krwi, przeciw zardawionym wrzodom i wszelkiego rodzaju ranom.
Pytajcie zawsze o TAPAJÓZ LIQUIDO
Labor. ręczy za wyleczenie

W dniu ... Deklarowa... z rządu w... zyszerowan... akiego... walby i... doskon... Rolę... Kościół... typ oficjal... cego zasp... z innego... czyć należ... z równym... dą rolę, t... jak parobk... Po... Trzy lata... tejszych... tnik syryjski... postze... ciego trafi... dlugo trafia... piero teraz... po-Grande... gdzie się... Schwytan... asyście po... do S. Paul... Spół... Dwoch... niejaki J... przydomki... 32” zawią... dla okrada... zawycząj... gdy jeden... gospodarze... dowa”, do... swe dług... 40 sklep... tygodni, cz... tów, aż w... winęła, i t... cyjnej; roz... mi tego s... Rada d... Lcznię... powinn... powiednia... często jes... w organiz... że człowiek... mo weso... bowiem zd... cę go cies... życia. Jeśli nie... środkach r... trzeba się... aby was z... nie pochod... jej innej... organizm... na napady... zmianę w... Niedosta... niźmie, to... nie można... ści, wiedz... radę. Brak... zwałca si... silnymi za... firmy Baye... starcza, a... przygnębi... żył, nabrał... po dłuższy... Kurs... 1 funt arg... 1 dolar US... 100 franków... 100 złotych... 100 milrejs... 100 pezów... 1 pez uru...

Z São Paulo i Rio

Sekcja Administracyjna „Gazety Polskiej w Brazylji” w Stanie S. Paulo pod kierownictwem p. J. M. HOLESKIEGO
Rua Jaguaribe, 166 — Telefon 5.5698

Z T-wa Im. Józefa Piłsudskiego w S. Paulo

W dniu 27 marca Sekcja Teatralna wystawiła sztukę „Mąż do brzozy” w reżyserii p. Stanisława Dekarzewskiego. Jest to trzecia z rzędu w tym roku sztuka reżyserowana przez p. Dekarzewskiego, który poznał dokładnie walory poszczególnych artystów i doskonale obsadził rolę.
Rolę Szymalskiego odegrał p. Kościółkowski, wspaniale tworząc typ oficjalisty dworskiego pragnącego zaspościć wymagania żony „z innego środowiska”. Zaznaczyć należy, iż p. Kościółkowski z równym powodzeniem gra każdą rolę, tak żołnierza, amanta jak parobka czy oficjalisty.

P. Kazimiera Pardellowa tworzyła świetną śmieszność w słowie i wyglądzie.
Zonę Szymalskiego doskonale kreuje p. Jadwiga Grygalewicz. Bez zarzutu grają pp. Genowefa Pietrusiewiczówna, ryllary Grygalewicz i Roman Oksa. Ten ostatni stwarza wyborny typ siostrzyny strygi.
Reżyseria i gra artystów zjednała uznanie i sympatie publiczności, która pragnie, by co niedziela odbywały się przedstawienia w Towarzystwie.
W próbach „Damy i huzary” Al. Fredry.

Po trzech latach

Trzy lata temu w jednej z tułajskich fabryk cukierków robotnik syryjski nazwiskiem Mikuli postrzebił swych pracodawców, po czym zbiegł. Policja nie mogła długo trafić na jego ślad, aż dopiero teraz odkryła go w Campo Grande, stan Mato Grosso, gdzie się osiedlił jako kupiec. Schwytano go i odstawiono w areszcie policji i w kajdankach do S. Paulo.

Spółka złodziejska

Dwóch obywateli ulicznych, niejaki José Bastos a drugi z przydomkiem „Chłopczyk nr. 32” zawiązali spółkę złodziejską dla okradania sklepów. Wechodzą zazwyczaj razem do sklepów i gdy jeden z nich wdawał się z gospodarzem w rozmowę handlową, drugi wieszając w rękach swoje długie palce. Obeszli tak 40 sklepów w przeciągu kilku tygodni, czyniąc szkody na 8 kontów, aż wreszcie noga im się powinęła, i teraz w ciemnicy policyjnej rozważają nad marnością tego świata.

Rada dla ludzi smutnych

Ludzie, którzy są smutni, powinni zastanowić się nad powodami tego stanu. Bardzo często jest to skutek zaburzeń w organizmie, które powodują, że człowiek czuje się źle i brak mu wesołości. Gdy człowiek jest bowiem zdrowy, zawsze znajdzie, co go cieszy i jest pełen radości życia.

Jeśli nie znajdziecie o własnych siłach rady na przynębnienie, trzeba się zwrócić do lekarza, aby was zbadał, czy stan wasz nie pochodzi przypadkiem z jakiej innej choroby, jaka toczy organizm. Nieraz ludzie cierpią na napady smutku tylko przez zmiany w tzw. „chemii humoru”.

Niedostatek fosforu w organizmie, to ważny brak, którego nie można lekceważyć. Na szczęście, wiedza lekarska ma na to radę. Brak fosforu w organizmie zwalcza się skutecznie bezbolesnymi zastrzykami Tonofosfany firmy Bayer. Kilka iniekcji wystarczy, aby czweter smutny, przegiębiony, zdenerwowany odżył, nabrał sił i czuł się, jakby po dłuższym wypoczynku.

Kursy peza w Argentynie

1 funt ang. papier.	\$ 19,90
1 „ złoty	34,30
1 dolar USA	4,00
100 franków francuskich	12,25
100 złotych polskich	67,50
100 milrejsów	19,35
100 pezów paraguajskich	1,40
1 pez urugwajski	1,72

Niezawodna przy łupieżu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabistymi i perfumuje je.
Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych
We wszystkich aptekach i drogeriach
Wyrób Lab. „Minancora” w Joinville

PETROLINA MINANCORA

podróż do Ameryki Południowej. Statek wiezie 801 pasażerów, blisko 1000 ton ładunku i pocztę. „Kościszko” zawinie do Rio de Janeiro 11 kwietnia zaś 16 wpłynie do Bs. Aires. (Wiad. PAT.)

Z Rio Grande do Sul

Nacjonalizacja
Lada dzień jest spodziewane ogłoszenie dekretu o nacjonalizacji w stanie Rio Grande — jak wynika z wywiadu, udzielonego przez interwienta płk. Cordeiro de Faria dla dziennika „Diário de Notícias”. Sprawa znajduje się w końcowym stadium, przeprowadzaniem w stanowym sekretariacie wychowania i zdrowia publicznego.

Głos generała

W drodze powrotnej z Argentyny i Chile wracał do Rio okretem generał Góes Monteiro, szef sztabu wojska brazylijskiego. Gdy statek przystanął w Rio Grande, dziennikarze zapytali generała na aktualne tematy, w szczególności co do stosunków między Rzeszą a Brazylią. Generał odparł, że rzecz ta nie ma większego znaczenia, bo Brazylija odnosi się do Niemiec przyjaźnie i oczekuje od Rzeszy wzajemności. W Niemczech — dodał rozmówca — rządzą rząd berliński, i Brazylijanie, którzy tam się znajdują, słuchają jego zarządzeń. Tak samo mają postępować Niemcy, znajdujący się w Brazylii.

„Ślepy z kamieniołomu”

Jak dobrze powiedzieliśmy niekiedy żebrom i ludziom żyjącym z dobroczynności publicznej, świadczy o tym fakt, który wyszedł na jaw w Porto Alegre. Był tu sobie kamienniarz, którego nazywano „ślepy z kamieniołomu”, dla wypadku, jaki mu się zdarzył przy pracy, gdy był zajęty jako kamieniarz i postradał wzrok. Litwano się nad jego losy. I datki mieszkają jego do żebrającej torby. Obecnie policja wpadła przypadkiem na trop, że niewidomy jest właścicielem dwóch kamieni, z których jedną wynajmuje a w drugiej mieszka. Mieszkaniec jego jest urzędzone z wszelkimi wygodami. W bogato zaopatrzonej kuchni stoi elektryczna lodownia, w salonie zainstalowany aparat radiowy. Rodzinie, która mieszka z kaleką, powodzi się świetnie. Ślepy, połączony do odpowiedzialności przed policją, odparł, że nie poczuwa się do żadnej winy. Już dawno, jak nie wystaje przed kościołami ani nie zebrze na ulicach. Ogranicza się do odwiedzania domów, których właściciele regularnie go wspomagają. — Policja nie mogła tu nie przedsięwziąć i wypuścić żebrała na wolną stopę.

SANGUE SANGUE
SANGUENOL
(Formuła niemiecka)
Jedynym lekarstwem w świecie z 8 środkami wzmocniającymi: fosfat, wapno, arsenik i t.d.
Po 20 dniach użycia zauważa się:
1. Ogólny powrót sił i zwiększenie apetytu.
2. Całkowite zniknięcie bólów głowy, bezsenności i nerwowości.
3. Usłupienie depresji nerwowej i wychudzenia u płci obojga
4. Nabranie na ciele wagi 1-3 kilo.
SANGUENOL JEST WALKĄ WYNALAZKIEM NAUKOWYM — orzeczenie dra Manoela Soares de Castro.

Zaprzysiężony tłumacz publiczny
J. GELBERT
Rua Pedro Ivo, 211
Tłumaczy urzędowo wszystkie języki. — Załatwia również sprawy z poza Kurytyby, w tym celu należy nadesłać dokumenty pocztą poleconą

Nowy Poseł Rzplitej

Posel z Prasa Brazylijska
Brazylijskie Stowarzyszenie Prasy, witając posła dr. Skowrońskiego, złożyło mu wyrazy szczerych życzeń i oświadczyło gotowość dalszej dysplomatycznej współpracy z Posłem Rzplitej. Posel Skowroński, przesyłając podziękowanie na ręce Herberta Moisesa, prezesa organizacji dziennikarskiej, podkreślił, jak wysoce sobie ceni ową współpracę prasową. Przyczyniła się ona niewątpliwie do zacieśnienia stosunków między Polską i Brazylią, które to zacieśnienie poseł Skowroński uważa za jeden z głównych celów swej misji. Na zakończenie poseł Rzplitej zwrócił się do prezesa stowarzyszenia prasy z prośbą, aby podziękowanie jego zechciał przekazać wszystkim pismom brazylijskim.

Dr. Tadeusz Skowroński

POSEL O HANDLU POLSKO-BRAZYLIIJSKIM
Poseł Rzplitej dr. Skowroński wyraził nadzieję, że przywróci do Brazylii i dodał: Przed wyjazdem z Polski odwiedziłem nasze ośrodki przemysłowe, gdzie miałem sposobność stwierdzić, że polskie fabryki są zainteresowane w nabywaniu brazylijskich surowców. Polska potrzebuje w szczególności bawełny, której przyrósł wzrost w ostatnich latach 5-krotnie. Jest rzeczą naturalną — dodał poseł — że aby ożywić handel między Polską i Brazylią, musimy też poczynić starania, by w ślad za sprowadzaniem przez Polskę surowców brazylijskich, zwiększyła i Brazylija zakupy swe w Polsce.
WIADOMOŚCI OKRETOWE
Gdy z końcem ub. miesiąca przeszedł przez Rio statek „Pu-

faski” w drodze powrotnej do Gdyni, zabrał on 25 tysięcy worków mial z Santos i Rio, a potem miał jeszcze doładować kilka tysięcy worków w porcie Victoria, stan Espirito Santo. Tymże okretem wyjechało do Polski tysiąc Polaków z Argentyny, którzy jadą do kraju celem odbycia służby wojskowej. — W miesiącu kwietniu udaje się polskim okretem do Europy brazylijska drużyna sportowa, która weźmie udział w międzynarodowych zawodach piłki nożnej. Na objaśnienie nie potrzeba tracić słów. Widać, jak doskonała opiera się nasza okreta, skoro sportowcy, mając do wyboru dziesiątki statków, dali pierwszeństwo polskiemu.

A Constituição de 10 de Novembro

Oferencja a esta redação pelo autor e a nós encaminhado pelo Serviço de Divulgação da Polícia do Distrito Federal, chegou-nos em 18 de maio um volume de Julio Barata, sob o título „O Espirito da Constituição”. É este, cronologicamente, o primeiro estudo publicado sobre a Carta de 10 de Novembro. Obra de Jornal de Estado, é um trabalho de vulgarização dos princípios básicos do Estado Novo. Não se destina, somente, aos juristas e aos especialistas do direito publico. É um livro para todas as mentalidades, muito embora, pelo criterio de sintese, a que obedece, e pelo material de cultura, nele aproveitado, se possa considerar um ensaio de folego, profundo, sério e completo.

A justificação do golpe de Estado de Novembro, a análise fria e serena da situação brasileira, antes desse golpe, as grandes linhas diretrizes do novo Código, que nos rege os destinos — tudo isso nos aparece, nas paginas do „O Espirito da Nova Constituição”, através de um estilo, que o Sr. Claudio de Souza, presidente de Letras, qualificou de „claro e vibrante”.
Desse livro disse, também o Conde de Afonso Celso: „é a meditação de um bom brasileiro, que sabe procurar uma solução adequada aos nossos problemas”.
A edição, que nos foi enviada, é a terceira, e já notando, como o livro, na primeira quinzena de Janeiro ultimo, valem essas cifras

GDYNIA-AMERYKA
Linje Żeglugowe S. A.
Linja Południowo - Amerykańska
LAMPART & HOLT LINE — Rio de Janeiro
Komunikacja na naszej polskiej linii okrętowej odbywa się regularnie polskimi okrętami:
Pułaski i Kościszko
ROZKŁAD JAZDY JEST NASTĘPUJĄCY:
Z POLSKI DO AMERYKI POŁUDNIOWEJ

	KOŚCISZKO	PULAŃSKI	KOŚCISZKO
Odjazd z Gdyni dnia	27-4	24-5	
Przyjazd do Kiel Holtenau	28-4	25-5	
Dakar	7-5	3-6	
Przyjazd do Rio dnia	11-4	16-5	13-6
Przyjazd do Santos	12-4	17-5	14-6
Przyjazd do Rio Grande	14-4	19-5	16-6
Przyjazd do Montevideo	15-4	20-5	17-6
Przyjazd do Buenos Aires	16-4	21-5	18-6

ODJAZD DO GDYNI

	PULAŃSKI	KOŚCISZKO	PULAŃSKI	KOŚCISZKO
Odjazd z Buenos Aires	21-4	26-5	22-6	
Przyjazd do Santos	25-4	30-5	26-6	
Przyjazd do Rio de Janeiro	26-4	31-5	27-6	
Przyjazd do Victorii	27-4	1-6	28-6	
Dakar	7-4	6-5	9-6	7-7
Przyjazd do Boulogne Sur Mer	15-4	14-5	17-6	15-7
Przyjazd do Kiel	17-4	15-5	19-6	16-7
Przyjazd do Gdyni	18-4	16-5	20-6	17-7

Informacje i sprzedaż kart okrętowych z Polski i do Polski uskuteczniają:
ODDZIAŁY SYNDYKATU EMIGRACYJNEGO W WARSZAWIE:
AGENCJA POLONEZA DE VIAGENS — Av. Rio Branco, 19 A
RIO DE JANEIRO
AG. POLONEZA DE VIAGENS Rua Libero Badaró, 561 2-a sobreloja
tel. 2-3851 SÃO PAULO
ORAZ AGENCJA
FIBMA „PARANPOL” (EMILIANO & MAZUREK) — Pr. Santos Andra-
de 43 Caixa Postal 111 — Telefon 1-7-6-1 — KURYTYBA
L. WILKOSZYSKI — Rua Siqueira Campos 1170 — Caixa Postal, 166
PORTO ALEGRE

Nowy rekord „Batorego” „Skrzydła demokracji”

Statek wiózł 2.011 ton ładunku, m. in. 500 samochodów

Podróż motorowca „Batory” w lutym b. r. tak do Nowego Jorku, jak i z powrotem do Gdyni, nie należała do spokojnych. Morze Północne i ocean, jak zwykle zresztą o tej porze roku, były bardzo burzliwe. Był też krótki okres, że „Batory”, płynąc do Nowego Jorku, wygładził jak jedna olbrzymia góra lodowa — cały statek, wszystkie pokłady, nadbudówki, mostek kapitański, nawet kominy zostały pokryte grubą warstwą lodu, który m. in. na krótki czas uszkodził antenę radiową.

Naturalnie, wskutek tak niespokojnej podróży dużo pasażerów chorowało.

Na „Batorym” udał się do Nowego Jorku polski olbrzym z Wileńszczyzny, Władysław Talun, zaangażowany do Ameryki przez Zbyszka Cyganiewicza. W portach siałcz budził powszechną sensację i zainteresowanie prasy, na morzu jednakże czuł się nieswojo i nieraz ulegał chorobie morskiej. Po przybyciu do Nowego Jorku władze amerykańskie zabrały Talurę do Obozu Imigracyjnego na Ellis Island.

Prezes „Sokoła” w Ameryce, płk. Starzyński, który powrócił na „Batory” do Ameryki, został uroczystie powitany przez Polonię amerykańską. W gmachu „Sokoła” odbyło się przyjęcie, w którym wzięli udział przedstawiciele wszystkich większych organizacji polskich. Dr. Starzyński w długim przemówieniu opowiedział o swoich wrażeniach z Polski, dając wyraz mocnemu przekonaniu, że Polska bardzo szybko postępuje naprzód w swoim rozwoju. Przemówienie bardzo popularnego w Ameryce prezesa „Sokoła” na zebranych wywarło wielkie wrażenie. W nadchodzącym sezonie zapowiedziano szereg wycieczek zbiorowych do Polski.

Podczas postoju m/s „Batorego” w Nowym Jorku odwiedzili statek bracia Adamowiczowie, którzy w roku 1934 przelecieli z Nowego Jorku do Warszawy. Bracia lotnicy wybierają się w maju na „Batorym” do Polski.

Gdy „Batory” w drodze z Ameryki miał Szkołę, na statek nadeszło zawiadomienie o zaginięciu angielskiego płatowca wojkowego, który odbywał lot ćwiczebny w okolicach wysp Orknejskich. Załoga statku zdwoiła czujność mijając miejsce, w którym przpuszczalnie nastąpiła katastrofa; nie jednakże nie zauważyła.

Pasażerów „Batory” przywiózł stosunkowo mało. Tymczasem się to tym, że w okresie burz oceanicznych nawszytskich transatlantykach stabilnie lrekwencja. Do Gdyni przybyło ogółem 113 pasażerów, w tym 85 z Nowego Jorku, 17 z Halifaxu i 11 z Kopenhagi.

Poza tym statek wiózł z Nowego Jorku jednego „pasażera na gapę”, który przyjemność podróży na polskim transatlantyku musiał odpracować, oraz sześciu deportantów, z pośród których jednego wysadzono w Kopenhadze, trzech odstawi się tranzytem do Rumunii, a dwóch — obywateli polskich — pozostanie w kraju.

O ile pasażerowie nie zupełnie dopisali, to natomiast w przewozie frachtu statek w obecnej podróży pobił swój rekord z ubiegłego miesiąca, mając na pokładzie 2.011,1 ton rozmaitych towarów, z których 123,5 ton wyladował w Kopenhadze. Najważniejszą pozycję tego dużego ładunku stanowiły części samochodowe (ponad 500 samochodów), traktory, suszone owoce oraz miedź. Ponadto statek wiózł 686 worków pszenicy i cztery większą część, bo 572 worków wyładowano w Kopenhadze.

Poszukiwanie

Poszukujemy Władysława Turgusa, który wyjechał przed dwoma laty do São Paulo nie dając o sobie żadnej wiadomości. Poszukiwany lub ktokolwiekby wiedział o losie wyżej wymienionego, zechce podać informacje do Redakcji „Gazety Polskiej”. Poszukiwany był z zawodu rolnikiem.

„Dziennik Związkowy” z Chicago pisze:

Biorąc osobisty udział w Pan-Amerykańskiej Konferencji, która się odbyła w grudniu 1936 roku w Buenos Aires, Prezydent Roosevelt wezwał narody Zachodniej Półkuli do „utrzymania i obrony demokratycznej formy konstytucyjnego reprezentacyjnego rządu”. W odpowiedzi na to wezwanie dwadzieścia jeden narodów podpisało serię dokumentów, z których jeden zastrzegł, iż na wypadek niebezpieczeństwa zewnętrznego, grożącego któremukolwiek krajowi, wszystkie inne mają przajść się razem dla postanowienia, jakie mają być powzięte sposoby wzajemnej współpracy pokojowej.

Z Buenos Aires nadeszła ostatnio wiadomość, że przyjmuje się tam coraz bardziej myśl za wprowadzeniem zębów temu zbiorowemu amerykańskiemu paktowi pokojowemu i że proponowane jest zawarcie między-amerykańskiego przymierza flotowego i wojskowego dla wspólnej obrony przeciwko możliwej napaści z Azji lub Europy. Wypadki w Chinach, Hiszpanii i Etiopii mają być powodem, że narody łacińskie Południowej Ameryki zaczynają się poważnie zastanawiać nad swoim bezpieczeństwem, zwłaszcza, że zdają sobie sprawę z intrygi i machinacji prowadzonych przez obecne państwa w republikach amerykańskich. Rosnące tam coraz bardziej wpływy niemieckie, włoskie i japońskie, skłaniają inne kraje Południowej Ameryki do poważnego myślenia o obronie. Nie

wiadomo jeszcze, jaką formę przybierze prawdopodobnie przymierze amerykańskie, ale niekwestyjnie wysuwają możliwość stworzenia czegoś na podobieństwo Amerykańskiej Ligi Narodów, ze stałą administracją i parlamentem.

Dążenia w tym kierunku zostały ostatnio wzmocnione lotem sześciu wielkich amerykańskich samolotów bombowych armii amerykańskiej do Buenos Aires dla wzięcia udziału we wprowadzeniu na urząd prezydenta Argentyny, Ortiza. Przybycietych samolotów amerykańskich, które pierwszy raz dokonały tak wielkiej i tak znaczącej politycznej „dobrej woli” lotu, było witane z niesłychanym entuzjazmem w stolicy Argentyny — prawie tak, jak witało samego Prezydenta Roosevelta w sierpniu 1936 roku. Prasa argentyńska powitała lotników amerykańskich jako przybywające z północy „Skrzydła Demokracji”.

Obserwatorzy uważają ten lot „dobrej woli” najnowszymi wojennymi samolotów amerykańskich za kontr-demonstrację przeciwko kłopotom przez obecne państwa w Południowej Ameryce, a szczególnie w Brazylii, jak również była to kontr-demonstracja przeciwko przysyłaniu na kontynent Południowej Ameryki wózków samolotów wojskowych, które w jednym wypadku prowadził Bruno Mussolini, syn premiera Włoch.

Obrzymie bombowce amerykańskie, które mogą być straszną bronią wojenną na wypadek wojny, poleciały sześć tysięcy mil do stolicy Argentyny w misji

Jakie rocznice obchodzi świat w 1938 r.

W roku bieżącym świat obchodzi szereg epokowych wydarzeń, z których wymienimy najdonioślejsze. 150 lat upływa od daty wybuchu krwawej rewolucji francuskiej. Francja przygotowuje olbrzymie uroczystości, nakręcając specjalny film, poświęcony dziejom rewolucji a Paryż cieszy się, że dzień 14 lipca będzie obchodzony w tym roku niezwykle uroczysto.

125 lat mija od daty pamiętnej walki ludów pod Lipskiem. 125 lat od chwili, w której Europa wstrzymała zwycięski pochód Napoleona. 90 lat temu druga wielka rewolucja wstrząsnęła Europą. Przed 60-ciu laty austriacko-węgierska armia zajęła Bośnię i Hercegowinę, czym zapoczątkowała szereg wydarzeń, które aż do wybuchu wojny światowej wywierały swe piętno na politykę międzynarodową. 30 lat mija od chwili aneksji Bośni. Komunikaty wpadały do ręki gazeta z owych dni, musiałyby przypuszczać, że omylił się o 6 lat: mówiono w nich o grożącej wojnie, jak gdyby już był rok 1914-ty. Europa znajdowała się wówczas

pokojowej — w misji DOBREJ WOLI i na swoich skrzydłach niosły krajom południowym zapewnienie, że odległość powietrzna Stanów Zjednoczonych od krajów południowo-amerykańskich wynosi tylko jedną dobę i że „Skrzydła Demokracji” z Północnej Ameryki słońc w każdej chwili gotowe bronić demokrację na drugim końcu kontynentu amerykańskiego.

w przededniu wielkich wydarzeń, których wybuch przeciągnął się nieco.

W 1938 roku mija 20 lat od zawarcia pokoju oraz odbudowania niepodległości Polski, co nastąpiło w dniu 11 listopada 1918 r. Wszystkie wydarzenia, które obchodzone będą w 1938 roku, odegrały wielką rolę w dziejach ludzkości.

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiet

FLUXO-SEDATINA

(REGULATOR VIEIRA)

Kobieta nie będzie więcej cierpieła

W 2 godzinach ustają kolki maciczne.

Srodek zastawowyuje się przy upławach, bólach menstruacyjnych, po porodzie, krwawieniu itd.

Srodek uspokajający i wzmacniający.

FLUXO-SEDATINA jest zalecana przez 10,000 z górą lekarzy.

FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

Kucharka potrzebna do dobrej rodziny w Rio de Janeiro. Dobra zapłatą, zwrot kosztów podróży. — Zgłoszenia: rua Buenos Aires, 97 — Kurytyba.

Ważne dla Ponta Grossy i okolic

KLINIKA LEKARSKA

DR. ANTONIO RUSO

B. asystent Kliniki dra Pericles de Meilo e Silva

Specjalność: Choroby kobiece i choroby dróg oddechowych
Zylak, wrzoby, wleciska, choroby skóry

Konsultorium i mieszkanie: Rua Santos Dumont, 64 (sobrado)
PONTA GROSSA

Przyjmuje od godz. 14 do 17 i pół.

Poniżej ceny sprzedaje meble jedynie CASA DAVID
ładne meble w polskim stylu.
Postadawiliśmy zarządzić generalną wyprzedaż z 10 proc. i 20 proc. opustu. — Ujrzeć, to znaczy uwierzyć! Przyjdźcie do CASA DAVID, zanim kupicie gdzieindziej

Meble? — Tylko CASA DAVID
Uważajcie, skład ma 4 drzwi.
Mamy też maszyny do szycia

CASA DAVID
Rua S. Francisco nr. 322 — Telefon 1-6-71

— 92 —

Co tydzień gnano ludzi do łaźni, a ubrania oddawano do dezynfekcji. Zaprowadzono przymusowe strzyżenie więźniów na całym świecie. W łaźni zaczęto dawać czystą białą bieliznę rządową. Zorganizowano tydzień sanitarny, które rewidowano w całym państwie pod względem sanitarnym i, w razie wykrycia wazy u któregoś z więźniów, całą kompanię bez względu kolejność pędzono do łaźni, a ubrania oddawano do dezynfekcji.

Wreszcie w lutym następnego roku epidemia tyfusu zmniejszyła się o połowę liczbę mieszkańców Solówek, zaczęła się zmniejszać, aż na wiosnę ustąpiła zupełnie.

— 98 —

Co tydzień gnano ludzi do łaźni, a ubrania oddawano do dezynfekcji. Zaprowadzono przymusowe strzyżenie więźniów na całym świecie. W łaźni zaczęto dawać czystą białą bieliznę rządową. Zorganizowano tydzień sanitarny, które rewidowano w całym państwie pod względem sanitarnym i, w razie wykrycia wazy u któregoś z więźniów, całą kompanię bez względu kolejność pędzono do łaźni, a ubrania oddawano do dezynfekcji.

Wreszcie w lutym następnego roku epidemia tyfusu zmniejszyła się o połowę liczbę mieszkańców Solówek, zaczęła się zmniejszać, aż na wiosnę ustąpiła zupełnie.

Komisja z Moskwy.

Już przyjechali mowy — zwiastuny wiosny i kryżkiem swym napelniały powietrze, lecz morze dokola wyspy naszej stało jeszcze szersze skute lodem. Ciepłe tchnienia Golfstromu posuwały jednak coraz bardziej zbliżające się ku nam ciemne pasmo wody, ogolonej już z lodu. Ciemne pasmo zbliżało się z każdym dnem, a z nim w naszych sercach budziła się radość rychłego nawiazania komunikacji ze światem. Znow ruszą ku nam statki z Kłemi — najbliższego portu na północnym wybrzeżu, znow ujrzymy nowych towarzyszy niewoli, znow zaczną przybywać kłemi, by otrzymać kilkudniowe wizenie ze swymi bliskimi — uwiezionymi.

Widzenia były dwojakie: na obszarach osno-

— 96 —

dzie je złodziejaskami. Atoli w przedkim czasie zaniechano tego eksperymentu, gdyż, za względu na swój zbyt niski poziom intelektualny, złodzieje nie mogli podjąć powierzonemu im funkcjom, lub też, zajmując odpowiedzialne stanowiska, kradli.

Eksperymentu zaniechano, pozostała tylko zasada: o ile możności wykorzystywać na stanowiskach administracyjnych element kryminalny, cduwając politycznych od kierowania zyciem oboru.

— 93 —

Jednocześnie zaczęły z roku na rok porażać się warunki zdrowotne. Podczas gdy dawniej w latach 1927—28 w sklepikach w obozie solowickim można było kupić bez wazekłkiego ograniczenia, w dowolnej ilości chleba, cukru, koniaku, teraz już tylko od czasu do czasu sprzedawano śledzie, skwaszane powidła lub lądnykowe cukierki w ilości bardzo ograniczonej i do tego tylko przecięnym ponad normę „udarnikom”.

Podczas krótkiego lata (lipiec-sierpień) przyroda podkarminiata trochę wizenia. W lasach solowickich rosły w olbrzymiej ilości czarna jagody i borkwi. Jagód tych była tak wielka ilość, że po parogodzinnej wycieczce do lasu można było ubierać ich pełne wiadro. Oczywiscie o zaprawieniu ich cukrem mowmy być nie mogło, lecz lepiej coś niż nic. Poza tym było dużo grzybów. Toż pod czas letnich wiesiesy głód nie tak silnie dokuczał, jak w zimie.

Od tego czasu »socialnie bliscy« (kryminalisci) zaczęli korzystać z wszelkich przywilejów. Probowano nawet usunąć politycznych ze wszystkich stanowisk administracyjno-gospodarczych i obs-

dzie je złodziejaskami. Atoli w przedkim czasie zaniechano tego eksperymentu, gdyż, za względu na swój zbyt niski poziom intelektualny, złodzieje nie mogli podjąć powierzonemu im funkcjom, lub też, zajmując odpowiedzialne stanowiska, kradli.

Eksperymentu zaniechano, pozostała tylko zasada: o ile możności wykorzystywać na stanowiskach administracyjnych element kryminalny, cduwając politycznych od kierowania zyciem oboru.

Z Polski RZESZÓW przyszłym bastionem przemysłu polskiego

Przed niedawnym jeszcze czasem Rzeszów, jako małe miasteczko, żył własnym życiem prowincji, gdzie szum rzeki Miłkośki, wpadającej do Wisłoka — mieszał się z gwarem jarmarczego ruchu.

Nie wiele też obcych osób zatrzymywało się w mieście. Niczym dłużej nie przykuwało ich uwagi.

Dopiero teraz, gdy w szybkim tempie przemysł polski w widłach rzeki Wisły i Sanu zaczął wznosić — miasta na tym terenie leżące, nabierać poczęły szczególnego znaczenia. Ożyły, stały się ruchliwe, żyjąc pod wrażeniem rozbudowy, i coraz to nowych projektów. Z małych warsztatów powstają potężne fabryki, osiedla robotnicze, szkoły, szpitale, podnosząc tym samym zewnętrzny wygląd zaniedbanego dotąd miasta.

A przecież tak niedawno myśl o uprzemysłowieniu Rzeszowa daleką była od rzeczywistości. Wraz z szybko postępującymi pracami w Stalowej Woli koło Niska — w tym ośrodku przyszłego przemysłu polskiego, to miasteczko zajmie przodujące stanowisko w Polsce.

Przy tej sposobności warto przypomnieć sobie choć w najogólniejszych zarysach — dzieje Rzeszowa. Początki tego miasta sięgają setek lat wstecz, do czasów króla Kazimierza Wielkiego, który specjalnym przywilejem nadał miasto Janowi Półkoczi Pakosławicowi za jego męstwo w walce z Tatarami. Dziedzicem Rzeszowa został później syn jego — Jan Rzeszowski, arcybiskup lwowski i zaufany króla Władysława Jagiełły. Z końca XVI wieku dobra rzeszowskie dostały się w ręce Ligezów. Krótkie było ich panowanie, lecz miasto doszło wówczas do szczytów swej świetności: obwarowano je, otoczono murem, wystawiono kilka kościołów, ufundowano szpital i dom ubogich, wzniesiono zamek warowny, który do dziś dnia przetrwał.

Różnym Rzeszów — w rozwoju swym — ulegał zmianom. Szczególniej dotkliwym był najazd Rakoczego, kiedy miasto zostało spalone, później zaś, gdy znnowu się odbudowało, rabowali je Szwedzi.

Mieszkańcy Rzeszowa bronili swego rodzinnego miasta, jak i chętnie stawiali do walki tam, gdzie o słuszne prawa się toczyła.

A później — gdy nadeszły lata niewoli, Rzeszów pod zaborem austriackim stał „na straży pamiętek narodu... Dalsze lata okresy powstań silnie podkreślił patriotyzm mieszkańców, których też nie brakło w szeregach walczących o niepodległość. Nazwisko Marcina Lelewela Borełowskiego — znane tam dobrze wszystkim, jako rzeszowiaka — będącego dowódcą jednej z galicyjskich partii.

W okresie walk niepodległościowych, tuż przed wielką wojną — rzeszowiacy tłumnie zapisywali się do szeregów. Dziś słusznie miasto jest dumne ze swego bohatera legionowego Leopolda Lisa-Kula, którego całe miasto uczciło pięknym pomnikiem.

Dziś trzydziestotysięczne miasto, leżąc na szlaku drogi Lwów-Kraków może odegrać w tworzącym się okręgu przemysłowym ważną rolę.

Przebieg turystę zainteresuje może swymi zabytkami. Nie wiele jednak z dawnej świetności pozostało. Kilka zaledwie kościołów i budowli daje świadectwo przeszłości. Jedynie stary zamek Ligezów, później Lubomirskich, mieszczący dziś sąd okręgowy, jego baszty, wieża i mury mówią o minionych wiekach, których tajemnicę kryją cenne dokumenty, leżące w miejscowym archiwum.

Dziś inne oblicze przybrało miasto. Życie Rzeszowa toczy się w innym tempie, grupując się dookoła licznych towarzystw naukowych.

Liczne szkoły ściągają coraz więcej młodzieży, której ciasne mury pomieścić już nie mogą.

Toteż konferencja gospodarczo-oświatowa odbyta teraz w Rzeszowie, miała za zadanie omówić potrzeby szkolnictwa na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego.

Szkolnictwo zawodowe w mieście wysunęło się na pierwszy plan, czekając na umiejętne rozwiązanie, od którego w znacznym stopniu zależeć będzie dalszy planowy rozwój miasta.

Rzeszów — z miasteczka prowincjonalnego wyrasta do rozmiarów takiego, które w Centralnym Okręgu Przemysłowym ma odegrać w najbliższej przyszłości poważną rolę.

Karmienie niemowląt

Matki, które posiadają odpowiednią naukę i wiedzę, są dostatecznie uświadomione, że niemowlę karmione u matczyńskiej piersi jest zdrowsze, silniejsze i rzadziej poddaje się chorobom, jakiego mogły nań przyjść. Do szóstego miesiąca tedy niech dziecko pozostaje u piersi matki, albowiem jest to pokarm najzdrowszy i zapewniający dziecku normalny rozwój.

Dzieci karmione sztucznie są zwykle bardziej chorowite, ponieważ pokarm sztuczny nie zawsze bywa dobrze przyswajany przez organizm niemowlęcia. I jeszcze jedna uwaga, dotycząca karmienia dzieci, mianowicie trzeba zachowywać w karmieniu czas i miarę.

Matki, które nie są dobrze z tym wszystkim obznajomione, powinny udać się do instytucji matczyńskich lub szpitali dziecięcych, jakie istnieją po miastach, albo też conajmniej zapytać lekarza, aby wiedziały, jak postępować.

Nowoczesny sposób usuwania dolegliwości żołądkowo-kiszkowych polega na zastosowaniu odpowiedniej diety przy równoczesnym wzmocnieniu narządów trawiennych przez użycie odpowiednich leków. Wśród nich godnym zalecenia jest Eldoformio firmy Bayer, które reguluje stolec nie tylko u dzieci, ale i u osób starszych.

Czy masz opłaconą prenumeratę?

POLSKA W OBRAZACH

Wilanów, zamek zbudowany przez króla Jana III Sobieskiego, niedaleko Warszawy. Tutaj właśnie król Jan w roku 1683 sadził w ogrodzie drzewko, gdy posłowie papieski i austriacki przybieżeli doń z prośbą: „Królu, ratuj Wiedeń! Ratuj chrześcijaństwo przed Turkami!”

Dziś Wilanów jest zamieniony na muzeum, w którym przechowywane są pamiątki po Sobieskim, w szczególności tupy i zdobycze na Turkach. Zamek jest otoczony wspaniałym parkiem, rozciągającym się na łąkach nadwiślańskich.

Zaopatrzenie dla polskich weteranów

W jaki sposób osoba odznaczona Krzyżem Niepodległości z Mieczami lub Krzyżem Niepodległości ma starać się o zaopatrzenie z Skarbu Państwa ustawowo jej przysługujące?

Sprawę zaopatrzenia uczestników walk o niepodległe państwo polskiego, w szczególności odznaczonych Krzyżem Niepodległości z Mieczami lub Krzyżem Niepodległości unormowała ustawa z r. 1937 poz. 464 Dz. U. Przepisy wykonawcze do tej ustawy zostały wydane rozporządzeniem z r. 1938 poz. 27 Dz. U.

Wedle § 17 tego rozporządzenia, osoba odznaczona, ubiegająca się o zaopatrzenie, powinna wnieść podanie do Ministerstwa Skarbu. Do podania należy dołączyć:

- 1) oryginał lub odpis dowodu nadania jej Krzyża Niepodległości z Mieczami lub Krzyża Niepodległości,
 - 2) świadectwo urodzenia,
 - 3) oświadczenie własne o wysokości ostatnio otrzymywanego dochodu miesięcznego z dokładnym oznaczeniem wszelkich jego źródeł,
 - 4) zaświadczenie, stwierdzające ostatnią miejscowość, będącą miejscem jej zamieszkania, oraz okres czasu tego zamieszkania.
- Ponadto osoba ubiegająca się

o zaopatrzenie, która nie przekroczyła 55 lat, powinna w podaniu powołać się na utratę zdolności do pracy zarobkowej.

Nowy statek
(PAT) Do Gdyni przybył nowy statek towarowy „Zegluga Polskiej” — „Oksywie”, wybudowany w fińskiej stoczni w Abo. „Oksywie” kursować będzie między Gdynią a wszystkimi portami morza Bałtyckiego.

Polski marsz dla króla egipskiego
Do Warszawy nadeszło pismo z kancelarii króla egipskiego, Faruka, przeznaczone dla jednego ze stołecznych kompozytorów. Jak się okazuje, Polak, p. Wiktor Osiecki członek reprezentacyjnych zespołów muzycznych, wysłał do Kairu utwór specjalnie

skomponowany z okazji zaślubin króla egipskiego. Utwór ten był marszem weselnym.

Obecnie kancelaria królewska wysłała kompozytorowi podziękowanie króla za utwór, który był odegrany w czasie uroczystości weselnych.

Rolnicy w okręgu Sandomierskim

Na drodze spółdzielczej mają być rozwiązane zagadnienia handlu produktami rolnymi na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego t. zn. w pięciu następujących powiatach: sandomierskim, opatowskim, stopnickim, tarnobrzesckim i janowskim. Na specjalnym zjeździe przedstawieli kółka rolniczych i spółdzielni rolniczo-handlowych, odbyłym w Sandomierzu, uchwalono stworzyć Związek Spółdzielni dla wspomnianych pięciu powiatów. — Związek ten ma przede wszystkim zająć się budową i wydzierżawieniem od miasta Sandomierza wielkiej reżni eksportowej i bekonarni oraz budową wielkiego elewatora zbożowego w Sandomierzu.

Dr. A. Polan Kossobudzki

LEKARZ SZPITALI DZIECIĘCIEGO
Klinika Wewnętrzna i Chirurgia Ogólna, Choroby Kobiety i Weneryczne
Przyjmuję: W aptece Stollfeld (Filia) r. Com. Araújo róg Vise de Nacar od 2 do 3,30 i w mieszkaniu przy ul. Vise, Rio Branco 1197.
Telefon — 2002.

BÓL
Jedynym środkiem dla uśmierzenia go jest
UŻYCIE
BALSAMU
STA. HELENA

Turniej wy w U Alechin

W kasynie Carr na sławnej plaży Montevideo, oszachowy, w k dział mistrz św ksander Alechin stycyli najlepsi tyficy, urugwaj W wyniku za miejsce zają partii 11 zwycię grane), drugie los Guimard; przygadło Braz mar da Silva F Wśród szachi znajdował się ski (nie rozum prasa brazylijs

Lourenço Zakład sze ul. Dr. Jorg

Gotowe obu gatunków, n nia z dals Robota gwarant Polecia się S

Wanach (na ogólnych podstarwach), kiedy przybyli na Solówki krewni, winni byli zamieszkiwać w przeznaczonym na ten cel domku i widywać się z uwzględnieniem tylko raz dziennie w ciągu 2 godzin w obecności przedstawicieli administracji; były też widzenia osobiste, kiedy uwzględnionemu dokwolono na okres czasu od 7 do 14 dni zamieszkiwać w wspólnie z przybyłymi i spędzać z nimi wszystkie wolny swój czas bez ograniczeń. Takiego rodzaju widzenia udzielano z trudem, trzeba było odznaczyć się nieskazitelnym sprawowaniem i być dobrze widzianym przez władzę. Ci, którzy nie mogli reflektować na widzenia się ze swoimi bliźni, ciestwili się perspektywą otrzymanienia w lecie przystawkę żywnościową. Ci wreszcie, którzy nie w ogóle w perspektywę nie mieli, czekali się ze zblizającego się lata, jak tylko może się cieszyć człowiek na dalekiej północy, gdzie zima trwa z górą 10 roku.

Wreszcie skrupuła lotu pod okrywami i promieniami słońca i wiatra o ty, za kamień lodów. Nowe zadanie już nieowocne drogi przetransportu w pierwszą podróż. Glebovi Bokfirnu.

W ostatnich dniach misja jak jak poczenie, rozpoczęła się wreszcie z r. 1937. Pierwszym przybłądłym na Solówki parowcem przyjechała jak s rajm on s kom s s z Moskwy. Oowładano dziwy. Mówiono że Komisja (Kład-jaga się z pięciu osób) wraz po przybyciu na wyspę udała się do kompanii wieśniących, gdzie

wypytywała więźniów o stosunki panujące w obozie, o stanie sanitarnym dawniej i dzisiaj, o kach, stosowanych za niewolanie pracy itp. Podczas tych rozmów przedstawiciele administracji, z zarządzenia komisji, byli nieobecni.

Wkrótce zaczęto opowiadać o jeszcze większych działach. Mówiono o zaarrestowaniu wielu przedstawicieli administracji spośród więźniów, mówiono nawet, że aresztowano i wolnych, mówiono ponadto, że został zaarrestowany sam naczelnik obozu Zaryn.

Tak było w istocie. Zaarrestowano kilkadziesiąt osób. Oskarżono ich o wykosławienie sowieckiej polityki i o niedbalstwo. Prawie połowę zaarrestowanych (przeważnie spośród więźniów) rozstrzelano, resztę — wolnych zesłano na terminy od 5 do 10 lat do różnych obozów koncentracyjnych. Naczelnik obozu Zaryn został zesłany na 10 lat do jednego z obozów.

Co było przyczyną tych zmian? Skonczyło się już panowanie „druha” (patk). Zarzeczono bicia więźniów. Skasowano Sierkirtę. Poprawiły się warunki sanitarne. Ł znia co ty dzień stała się obowiązkowa. W łaźni wydawano więźniom czystą bieliznę.

Co było przyczyną tych zmian? Skonczyło się już panowanie „druha” (patk). Zarzeczono bicia więźniów. Skasowano Sierkirtę. Poprawiły się warunki sanitarne. Ł znia co ty dzień stała się obowiązkowa. W łaźni wydawano więźniom czystą bieliznę.

Co było przyczyną tych zmian? Skonczyło się już panowanie „druha” (patk). Zarzeczono bicia więźniów. Skasowano Sierkirtę. Poprawiły się warunki sanitarne. Ł znia co ty dzień stała się obowiązkowa. W łaźni wydawano więźniom czystą bieliznę.

Co było przyczyną tych zmian? Skonczyło się już panowanie „druha” (patk). Zarzeczono bicia więźniów. Skasowano Sierkirtę. Poprawiły się warunki sanitarne. Ł znia co ty dzień stała się obowiązkowa. W łaźni wydawano więźniom czystą bieliznę.

Co było przyczyną tych zmian? Skonczyło się już panowanie „druha” (patk). Zarzeczono bicia więźniów. Skasowano Sierkirtę. Poprawiły się warunki sanitarne. Ł znia co ty dzień stała się obowiązkowa. W łaźni wydawano więźniom czystą bieliznę.

Co było przyczyną tych zmian? Skonczyło się już panowanie „druha” (patk). Zarzeczono bicia więźniów. Skasowano Sierkirtę. Poprawiły się warunki sanitarne. Ł znia co ty dzień stała się obowiązkowa. W łaźni wydawano więźniom czystą bieliznę.

„Pomorzy”

Sa to więźniowie siłowe, którzy wstają się na ochotnika dla obwoia tej niebezpiecznej podróży. W małych szesioosobowych łodziach, zaopatrzeni w prowiant na dwa tygodnie, ruszają na morze, wioząc ze sobą zwykłą poczęg — listy

Sa to więźniowie siłowe, którzy wstają się na ochotnika dla obwoia tej niebezpiecznej podróży. W małych szesioosobowych łodziach, zaopatrzeni w prowiant na dwa tygodnie, ruszają na morze, wioząc ze sobą zwykłą poczęg — listy

Sa to więźniowie siłowe, którzy wstają się na ochotnika dla obwoia tej niebezpiecznej podróży. W małych szesioosobowych łodziach, zaopatrzeni w prowiant na dwa tygodnie, ruszają na morze, wioząc ze sobą zwykłą poczęg — listy

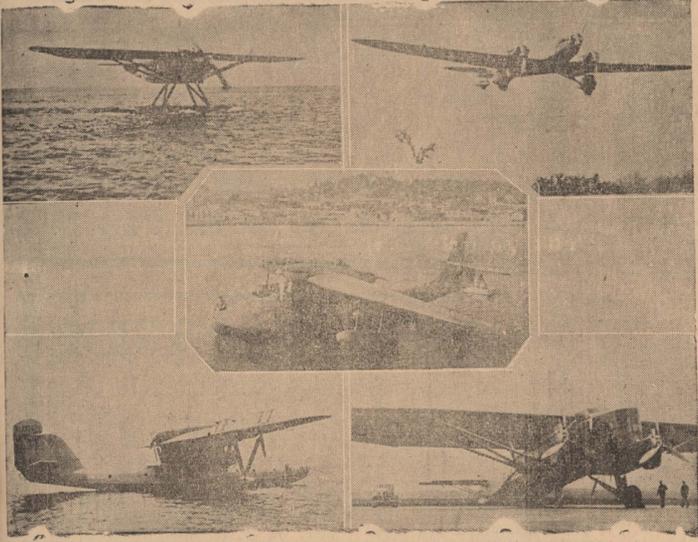
Sa to więźniowie siłowe, którzy wstają się na ochotnika dla obwoia tej niebezpiecznej podróży. W małych szesioosobowych łodziach, zaopatrzeni w prowiant na dwa tygodnie, ruszają na morze, wioząc ze sobą zwykłą poczęg — listy

Sa to więźniowie siłowe, którzy wstają się na ochotnika dla obwoia tej niebezpiecznej podróży. W małych szesioosobowych łodziach, zaopatrzeni w prowiant na dwa tygodnie, ruszają na morze, wioząc ze sobą zwykłą poczęg — listy

Na sp...
EDANEE

Air France

Listy, oraz przesyłki pocztą lotniczą nadawane można w Kurytybie w kierunku Południa aż do Peru w PONIEDZIAŁKI: do godz. 18 w Agencji Vidal i do godz. 20-cj na Poczcie Głównej. W kierunku Północy, aż do Natalu, Afryki, Europy i Azji: W PIĄTKI: do godz. 18 w Agencji Vidal i do godz. 20-cj na Poczcie Głównej

Informacji udziela Agent Główny na stan Parana: THEOPHILO G. VIDAL Rua B. do Rio Branco, 195-209, Tel. 538 Caixa post. 132, Kurytyba

Kącik zdrowia

Gruźlica (Tuberculosis)

Najważniejszą i najbardziej zdejść się skuteczną częścią walki przeciw gruźlicy jest nauczanie ludzi, jak poznać wczesne objawy tej choroby. Trzeba bowiem wiedzieć, że suchoty nie są chorobą beznadziejną. Nie ma też powodu ukrywania jej lub unikania o niej nawet rozmowy. Powinno się wiedzieć, że jeśli się ją wykryje dość rychło, to jest zanim rozwinię się zbyt silnie w organizmie, gruźlica jest zupełnie możliwa do uleczenia lub przynajmniej można powstrzymać jej szybki rozwój. Udaniem uważano, że suchoty są działaniem pewnego rodzaju, które należy trzymać w odosobnieniu. Gdy wykryto, że jakiś członek rodziny zachorował na gruźlicę, ukrywano go, nie pozwalano spotykać się z nim obcym ludziom i trzymano w milczeniu stan jego zdrowia. Taki system nie jest dobry ani dla chorego ani dla rodziny, a poza tym naraża chorego na przykrość, że się go odosobnia i oddziela.

Według opinii wielu lekarzy, każda osoba, wcześniej czy później, przed dojściem do dojrzałości, ściągająca na siebie bakcyl (zarazek) gruźlicy. W większości, mówi ta teoria, odporność ciała jest dość duża i potrafi zwyciężyć zarazkę tuberkulozy. Gdy jednak, czy to wskutek choroby, czy złego odżywiania się, zmartwienia, przynębnienia i innych przyczyn odporność organizmu zmalała, wówczas suchoty mają dobrą sposobność rozwoju i w wielu wypadkach dochodzą do poważnego stanu, za którym nawet chory o tym się dowie.

Gruźlica, jak to przekonano się w ostatnich latach, nie jest chorobą dziedziczną, ale jedna osoba może ją dostać od drugiej. Z tej racji powinno się umieć rozpoznawać ją w najwcześniejszych stadiach, zwłaszcza w rodzinach gdzie są dzieci. Przy pierwszych objawach tuberkulozy, jakimi są stałe zaniebienie, gorączka w porze popołudniowej, uczucie ustawniczego zmęczenia etc., powinno się udać do lekarza po poradę.

Oprócz lekarstw, jakie doktor przepisze, należy przy leczeniu gruźlicy dbać o świeże powietrze i światło słoneczne, odpoczynek i dobre odżywianie się. Najodpowiedniejszym miejscem leczenia jest oczywiście szpital lub sanatorium.

Ważniejszą i najbardziej zdejść się skuteczną częścią walki przeciw gruźlicy jest nauczanie ludzi, jak poznać wczesne objawy tej choroby. Trzeba bowiem wiedzieć, że suchoty nie są chorobą beznadziejną. Nie ma też powodu ukrywania jej lub unikania o niej nawet rozmowy. Powinno się wiedzieć, że jeśli się ją wykryje dość rychło, to jest zanim rozwinię się zbyt silnie w organizmie, gruźlica jest zupełnie możliwa do uleczenia lub przynajmniej można powstrzymać jej szybki rozwój. Udaniem uważano, że suchoty są działaniem pewnego rodzaju, które należy trzymać w odosobnieniu. Gdy wykryto, że jakiś członek rodziny zachorował na gruźlicę, ukrywano go, nie pozwalano spotykać się z nim obcym ludziom i trzymano w milczeniu stan jego zdrowia. Taki system nie jest dobry ani dla chorego ani dla rodziny, a poza tym naraża chorego na przykrość, że się go odosobnia i oddziela.

Według opinii wielu lekarzy, każda osoba, wcześniej czy później, przed dojściem do dojrzałości, ściągająca na siebie bakcyl (zarazek) gruźlicy. W większości, mówi ta teoria, odporność ciała jest dość duża i potrafi zwyciężyć zarazkę tuberkulozy. Gdy jednak, czy to wskutek choroby, czy złego odżywiania się, zmartwienia, przynębnienia i innych przyczyn odporność organizmu zmalała, wówczas suchoty mają dobrą sposobność rozwoju i w wielu wypadkach dochodzą do poważnego stanu, za którym nawet chory o tym się dowie.

Gruźlica, jak to przekonano się w ostatnich latach, nie jest chorobą dziedziczną, ale jedna osoba może ją dostać od drugiej. Z tej racji powinno się umieć rozpoznawać ją w najwcześniejszych stadiach, zwłaszcza w rodzinach gdzie są dzieci. Przy pierwszych objawach tuberkulozy, jakimi są stałe zaniebienie, gorączka w porze popołudniowej, uczucie ustawniczego zmęczenia etc., powinno się udać do lekarza po poradę.

Oprócz lekarstw, jakie doktor przepisze, należy przy leczeniu gruźlicy dbać o świeże powietrze i światło słoneczne, odpoczynek i dobre odżywianie się. Najodpowiedniejszym miejscem leczenia jest oczywiście szpital lub sanatorium.

Oprócz lekarstw, jakie doktor przepisze, należy przy leczeniu gruźlicy dbać o świeże powietrze i światło słoneczne, odpoczynek i dobre odżywianie się. Najodpowiedniejszym miejscem leczenia jest oczywiście szpital lub sanatorium.

Granja Santa Anna
DR. CARLOS HELLERA
w Campo Comprido pod Kurytybą
Ma na sprzedaż:
CIEPŁE czyste rasy Holenderskiej 80\$000
WIEPRZKI rasy niemieckiej (białe)

BOLE GŁOWY — usuwają natychmiast polskie proszki "KOGUTEK" (MIGRENO - NERVOSIN)

DYPLOMOWANY LEKARZ DENTYSTA Jan Skalski
posiadający długoletnią praktykę, wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystryki, starannie i po najniższych cenach.
Godziny przyjęć: od 8 do 12 i od 13 do 18
Rua Emiliano Pernetta Róg ul. Bril. Franco, 1985 Kurytyba — Parana

Polskie otówki	500 rs.
Polski chmiel	1.000
Polskie zyłetki Cat Prima	800 — 1.000
Polskie kogutki na ból głowy, najlepsze w świecie, 5 sztuk	2.500

FLORECKI — Charutarla Liberty Pr. Tiradentes 305

LEKARZE
Dr. Aleksander Dobrowolski
Klinika medyczo-chirurgiczna
Leczenie żylaków, wrzodów, hemoroidów. Chirurgia ogólna. Syfilis, choroby weneryczne. Własne laboratorium do analiz.
KONSULTORIUM: Praça Tiradentes, 322. Od 10 do 12 i od 3 do 6 godz.
MIESZKANIE: rua 13 de Maio, 879: Telefon 1036.

Dr. Józef Czaki
Choroby kobiet i klinika ogólna
W piątki od 1 do 3. W soboty od 9 do 11 i od 1 do 3.
Apteka Stelfeld ul. Com. Araujo. W ZPOK ulica Vicente Machado Villa Ema udziela porad dla niezamożnych kobiet i dzieci w piątki i soboty od 10 do 11,30
Dla członków Związku Polskiego i ich rodzin cena porady 5\$000

DR. DANTE ROMANO
Z praktyką w szpitalach berlińskich Internista Szpitala Ewangelickiego Santa Casa de Misericórdia w Rio de Janeiro. Profesor sekcji operacyjnej na Fakultecie Medycyny. Leczy syfilis, choroby dróg moczowych i kobiece. Promienie ultra-fioletowe, operacje wyrostka robaczkowego, przepukliny, hemoroidy, wrzodów i nowotworów, chirurgia pochwy rozrodznej jajników, przewodów, pęcherza, nerek, żołądka, płuca, gruczołów, wątroby, i t. d.
Konsultorium: Praça Tiradentes Nr. 554 (nad apteką Minerva) Rezydencja: Praça Senador Corêa, 4

Dr. Carlos Heller
z praktyką w szpitalach w Hamburgu, Paryżu i Wiedniu. Szef kliniki ginekologicznej i ginekologii medycznej.
Klinika medyczna. — Choroby pierśiowe, skórne, pętlowe. — Promienie ultrafioletowe.
Konsultorium: — Farmacia Avenida, av. João Pessoa, 68 — od 10,30 do 11,30 i 4 do 6. — Farmacia da Ordem Praça da Ordem od 9 do 10.
Telefony: Konsultorium 875 Mieszkanie 424

DR. M. ISAACSON
Profesor Faku te w Medycynie na Uniwersytecie Paranańskim
Operacje i pomoc przy porodach. — Choroby kobiece. — Gruźlica. — Dżartermia. Promienie ultra-fioletowe.
Konsultorium: Praça Zacharias, 622 2-gie piętro. Tel. 1163. Rezydencja: Rua 7. Je Setembro 3775 Tel. 2-8-9.

UZYWANY oficjalnie w wojsku ELIXIR „914”
Po kilku dniach życia tego lekarstwa zauważyć można:
1.)—Krew czystą, wolną po wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2.)—Zniknięcie przyszców, egzemy, wrzodów, śwędzenia, ran jęczmykowych etc.
3.)—Zniknięcie zupełnie REUMATYZMU, bólu w kościach i bólu głowy.
4.)—Zniknięcie objawów syfilitycznych i wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.
5.)—Zołądek i kiszki w doskonałym stanie, bo „ELIXIR 914” nie atakuje żołądka i nie zawiera jodu, etu.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew która posiada świadectwa szpitali od specjaistów oczu i chorób syfilitycznych.
PODWÓJNE FLASZKI zawierają 2 razy więcej płynu „ELIXIR 914”, a kosztują o 20 proc. mniej, niż dwie zwykłe flaszki.

KUP NOCNI BEZPŁATNY ŚLA DOROSŁYCH
Gimnazjum „Novo Atheneu” współpracując z krajową akcją mającą na celu rozpowszechnienie nauki, otwarło z dniem 13 maja bezpłatny kurs szkolny dla osób dorosłych, funkcjonujący w nocy. Zapisy codziennie.
„NOVO ATHENEU”
r. Aouidabam, 278 — Telefon 378

Dr. LUDWIK WOLSKI ADWOKAT
Prowadzi sprawy cywilne, handlowe, spadkowe i kryminalne. Pośredniczy w załatwianiu spraw w Polsce
Rua Brigadeliro Franco, 1488. KURYTYBA.

CAFE CURY
PALENIE I MIELENIE KAWY
Vinva Paiva Filhos
Telefon Nr. 1179 — Adres dla telegramów: „TYBA”.
Rua Commendador Araujo Numer, 107
Curytyba Parana

DENTYŚCI
Dyplomowany Lekarz Dentysta
J. Furmaniak SCHMIDTINGEROWA
Leczenie zębów, plombowanie, wyjmowanie bez bólu, wprawianie sztucznych zębów, szcęk 1 t. d.
Rua Paula Gomes, 218
Przyjmuje od godz. 8—12 i od 1—5 popoł.

Dyplomowany dentysta J. Campelli Filho
KONSULTORIUM:
Rua Emiliano Pernetta, 97 (naprzeciwko Szkoły Normalnej)
PORADY od 9—11 i od 1—6

Marja Kryńska
Dyplomowana Lekarz-dentysta
przyjmuje od 1 do 6 pop.
Ul. Ebene Pereira nr. 356
Telefon 1-2-8-8

„A BRANDINA”
Wielka parowa fabryka cukierków pierwszorzędnych, pastylek gumowych, pomadek i t. d.
Cukierki malinowe, kokosowe, miętowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mleczne i gumowe. Oprócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Upraszają się Szanownych Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie. Każdy Polak powinien kupować tylko cukierki z polskiej fabryki
„A BRANDINA”
Specjalność fabryki: Jaja cukrowe!
BRACIA SOBANIA
Rua Nunes Machado, 300—304 Curytyba - Telefon, 1423 - Parana.

YANTOL
czyszczy krew i wzmacnia organizm
Do nabycia we wszystkich lepszych aptekach i składach aptecznych

Turniej szachowy w Urugwaju

Alechin x Trompowski
W kasynie Carrasco, położonym na sławnej przystani morskiej pod Montevideo, odbył się turniej szachowy, w którym wziął udział mistrz świata, rosjanin Aleksander Alechin; w grze uczestniczyli najlepsi gracze argentyńscy, urugwajscy i brazylijscy. W wyniku zapasów pierwsze miejsce zajął Alechin (na 15 partii 11 zwycięstw, 4 nierozegrane), drugie Argentyńczyk Carlos Guimard; czwarte miejsce przysługiwało Brazylijaninowi Ademar da Silva Rocha.
Wśród szachistów brazylijskich znajdował się Octavio Trompowski (nie rozumiemy, dlaczego prasa brazylijska pisze Trom-

powski, skoro Trompowski jest nazwiskiem polskim a nie rosyjskim). Trompowski miał w turnieju 8 partii nierozegranych, 4 przegrane a 3 wygrane. Zwrócił na siebie uwagę pobiciem mistrza argentyńskiego Guimarda; partia jego z Silva Rochą skończyła się honorowo dla obu stron.

Ucieszna scena
Gdy odbyło się losowanie, która z kim grać i wedle jakiej kolejności, zawodnicy omawiali sobie po przyjacielsku widoki gry. Ośrodkiem zainteresowania był Alechin, który mówi wprawdzie dobrze po hiszpańsku, niemniej wszelako potknął się czasem przy jakimś słowie, z czego wychodzą zabawne historie. Był on zadowolony z losowania i zażartował: „Mam szczęście, bo w partiach z przypuszczalnymi silnymi przeciwnikami, dostały mi się figury białe”. Mówiąc szybko, zamiast „con los presumibles más fuertes”, powiedział jakieś słowo, które dla ucha portugalskiego mogło wyjść, jako „presuntos mais fortes”, co w naszej osadniczej mowie znaczyłoby „najsilniejsze (czy też najlepsze) szynki”. Trompowskiemu nie spodobały się owe „szynki-presuntos” i odciął coś Alechinowi, ale sprawa wnet się wyjaśniła i wywołała burzę śmiechu.
Gra Alechin x Trompowski
Dla czytelników, lubiących się w tej „królewskiej grze”, ja-

ką jest gra w szachy; podajemy niżej przebieg partii między Alechinem i Trompowskim. Podajemy ją w języku portugalskim, jak ją przyniosły pisma paulistańskie, co — mamy nadzieję — nie będzie przeszkodą w odtworzeniu ruchów na szachownicy. Alechin prowadził figury białe, Trompowski czarne, które się poddały przy 38 ruchu.
1 — P4D, P4R; 2 — P4BD, P3R; 3 — P3CR, P4D; 4 — B2C, P3B; 5 — C3BR, CD2D; 6 — Roque, C5R; 7 — CR2D, CxR; 8 — C3C, P4BR; 9 — P3B, C3B; 10 — RIT, B2R; 11 — P4R, PDxP; 12 — P5P, DxP; 13 — D2R, D1D; 14 — P5R, C5C; 15 — P3T, C3T; 16 — C3B, C2B; 17 — P4CR, P2CR; 18 — P5P, PCxP; 19 — D4B, D3C; 20 — TD1D, B2D; 21 — C4D, P4B; 22 — C5C Roque maior; 23 — R2T, P3TD; 24 — C6D cheque, BxC; 25 — PxB, P4R; 26 — B5D, PxB; 27 — BxC, TR1B; 28 — B5D RIC; 29 — D2RB, TD1R; 30 — P4CD, T6R; 31 — DxP, PxB; 32 — B3B, T6T; 33 — D2D, D4T; 34 — D4D, TxP cheque; 35 — RIT, I1BD; 36 — T1CR, D6T; 37 — T3D, P6C; 38 — D6C, a-bandonam.

NIENIASTY SA SZCZĘŚLIWE
gdy biorą pigułki „MENA-GOL” przy opóźnieniach, wstrzymaniach i bólach regularności, gdyż środek ów daje zdrowie i konserwuje je, zapewniając młodość i piękność kobiecy. Jest to wielkie lekarstwo, używane przez tysiące kobiet. Do nabycia w każdej lepszej aptece i drogerii.

Wyleczony i Zadawalony
Co podajemy niżej, to tylko prawdziwy wypadek jaki miał piszący poniższy list:
„Od szeregu dni czułem się chorym, nabawiwszy się silnego przeziębienia. Zatakowało mi ono płuca, cierpiałem na dokuczliwy kaszel, pokazywały się objawy tębr. Byłem już bardzo tą chorobą wyčerpany. Zazwyczaj różnym lekarstwom, a nic nie pomagało. Dopiero na radę jednego z przyjaciół wziętem sławny środek PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE. Nim skończyłem pierwszą flaszkę, już pokazały się oznaki polepszenia, i wkrótce byłem zdrow, jak dawniej.
Dlatego z pełnym przekonaniem na własnym przykładzie zalecam wszystkim, aby w podobnych wypadkach zażywać PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE — i wiem, że ino to znakomite lekarstwo pomoże.”
(Podpis) Hermenegildo de Azevedo Nunes Pelotas

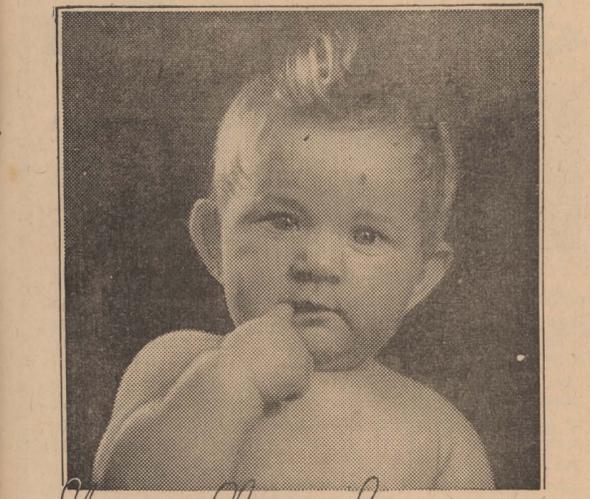
Domagacie się w aptekach w celu lekarstwa PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE. To jest najlepszy środek przy zaziębnieniach i kaszlu.
Potwierdzam to zaświadczenie. (Podpis zalegalizowany u notariusza) Dr. E. L. Ferreira de Araujo.
Pozwolenia Nr. 511 z dn. 26 marca 1906
Skład główny: LABORATORIO PEITORAL DE ANGICO PELOTENSE — Pelotas
Na sprzedaż we wszystkich miejscowościach, w składach i aptekach

PALACE HOTEL
KURYTYBA
Rua Barão do Rio Branco 62
Telefony 989 i 990
Caixa postal 469

70 POKOI Z WODĄ ZIMNĄ I GORĄCĄ, 14 ODDZIAŁÓW Z ŁAZIENKAMI PRYWATNYMI, 2 WINDY, SALON DLA RESTAURACJI, HALLA I BAR

KUCHNIA PIERWSZORZĘDNA
Autó na stacji do dyspozycji dla gości
Właściciel:
Marcin Jaruga

Lourenço Opszyński
Zakład szewski w Castro
ul. Dr. Jorge Xavier nr. 56
Gotowe obuwie wszystkich gatunków, naprawy, zlecenia z dalszych kolonii.
Robota gwarantowana, ceny przystępne
Poleca się Szan. Rodakom

Uma pelle que faz inveja
A MUITAS MÃES
ESTE menino bonito tem uma cutis tão avelludada e tão rosada, que dá vontade de morder... Mas não é privilegio delle, nem segredo de ninguem: todas as mãezinhas cuidadosas podem obter este resultado, polvilhando o corpinho do seu bebê com TALCOFORM.
TALCOFORM combate as assaduras e todas e quaesquer erupções das epidermes delicadas. Allia as vantagens de um talco finissimo ás propriedades antisépticas do LYSOFORM.

Laboratorios Lysoform S. A.
Rua Taquary, 190 - São Paulo
Galcoform
Na sprzedaż we wszystkich aptekach

